FIDESCO

International Organisation for Economic and Social Development through Cooperation
www.fidesco.nl

Marco van Zwetselaar, Marieke Dekker en hun 6 kinderen zijn in 2012 verhuisd naar Tanzania en werken fulltime als IT'er en neuroloog. Dit is tot op heden uitsluitend mogelijk gemaakt met giften via FIDESCO. Jullie ondersteuning maakt dit project nu al bijna 2 jaar mogelijk. Onze samenwerking met FIDESCO is zo waardevol dat wij die verlengen met een 3e jaar. Blijf alsjeblieft ondersteunen!

In 2012, Marco van Zwetselaar, Marieke Dekker and their 6 children moved to Tanzania, working fulltime as an IT-specialist and a neurologist. This has been exclusively realised by donations to FIDESCO. For two years now, your support has made our work possible! Our collaboration with FIDESCO has proven so valuable that we will extend our work here with a third year. Please keep supporting!

zomer 2014

Beste allen, gewaardeerde 'steuntroepen',

Deze laatste kreet wil ik hier meteen aan toevoegen omdat onderstaand niet zou lukken zonder jullie hulp. Zoiets is een abstract begrip als je aan zo'n gedurfde onderneming als de onze begint. Twee jaar verder is echter duidelijk dat jullie met zijn allen ons werk hebben kunnen waarmaken. Terwijl ik begin te schrijven aan deze verse nieuwsbrief, ligt het volgende plaatselijke ziekenhuiscontract naast me op de EEG-bank. Om het te ondertekenen moest ik me eerst door de ambtelijke taal heenworstelen, net zoals ik weken over de papierwinkel van de Tanzanian Neuroscience Association heb gedaan. We begeven ons hiermee in het derde jaar van ons verblijf hier. De tijd gaat enorm snel maar laat ook zien dat deze jaren pionierswerk al hun sporen hebben achtergelaten.

Maar waarom zouden we nou willen werken in een van de armste landen ter wereld, waar we veel van onze moderne, high-tech kennis en vaardigheden moeten laten voor wat ze zijn? Waar bij neurotrauma's met pupilverschil er bij gebrek aan een CT-scanner een paar boorgaten gezet worden aan de kant met de grootste pupil? Waar er al een half jaar geen ziekenhuisdirecteur meer is omdat die schielijk vertrok toen bleek hoeveel hij had verduisterd? Waar amper opgeknapte patiënten het ziekenhuis uitvluchten omdat ze de rekening niet kunnen betalen? Waar het dweilen lijkt met de kraan open?

Omdat het zin heeft, en 2 jaar werk beslist een verschil maakt.

Co-assistent, AIOS en Marieke op de kinderneurologiepoli

Zo hebben we deze maand de allereerste vergadering van “Neurology Training in East Africa”, mijn initiatief met de landen van de Oost-Afrikaanse Gemeenschap (Tanzania, Kenia, Oeganda, Rwanda en Burundi) dat vorig jaar is gesteund met een Grant-in-Aid van de Wereldfederatie Neurologie. Heel Oost-Afrika is zowel wat betreft neurologen als opleidingscapaciteit een witte vlek op de wereldkaart. Ons doel is om eerst een correcte inschatting te maken van de huidige en gewenste toekomstige neurologiecapaciteit in de regio. Daarna slaan we de handen ineen om een gemeenschappelijk curriculum te boetseren uit de verschillende curricula die bestaan in ontwikkelingslanden. We hebben bijdragen ontvangen van Honduras, Kameroen, Ethiopië, maar ook vanuit ons eigen Dar es Salaam waar al een pilot MSc Neurologie loopt.

We hebben vanuit de ontwikkelings-grant maar een beperkt budget voor de vergadering. We hebben daarom een eenvoudige lokatie gekozen (een Lutheraanse herberg hier in Moshi, gerund door geestelijken – altijd kerkkoortjes op de speakers en met bijbelteksten uitgevoerd in opgeplakte boontjes en rijst aan de muur … maar proper en sober), en dekken wederzijds de reiskosten: de Kenianen, Oegandezen en Tanzanianen dragen allemaal wat af aan onze collega's uit het verder gelegen Rwanda en Burundi.

Tussendoor het gezinsleven met een naderende lange, lange schoolvakantie. Ons huishouden is de afgelopen maanden aangevuld met nog 3 kindertjes – alsof die van ons nog niet genoeg leven in de brouwerij brachten! Het zijn 3 hondjes, aangeschaft om huis en haard te bewaken nadat er systematisch dingen uit onze tuin bleven verdwijnen. De maat was vol toen Marco op de veranda zijn nieuwe sandalen uitgeschopt had voordat hij naar binnen ging, en die in mum van tijd ook weg waren. Het zijn twee kleine inheemse honden Bronto en Sparks, en 'n herdershond — Snuf natuurlijk! De kinderen vinden het geweldig, voor ons was het eerder een rationele afweging: geld uitgeven aan hek en bewaking, of aan honden. Snuf is 7 maanden maar lijkt de afmetingen van een kalf te krijgen. De pikorde is dus duidelijk; de kleine hondjes mogen met zijn welnemen de restjes uit de voerbak eten. Maar 's avonds slapen de twee kleine hondjes wel tegen zijn warme buik aan...

Om honden te hebben hier is net iets anders. Waar je in Nederland "*Poesjes*! *Poesjes*!" zou roepen om een hond door het lint te laten gaan hebben wij hier als Tanzaniaanse tegenhangers de apen. In onze tuin zit een stel brutaaltjes dat onderaan een tak gaat hangen om de honden uit te dagen. Als die dan recht omhoog naar de takken springen, kruipen de pestkopjes telkens een takje hoger. Dus hier is het "*Aapjes*! *Aapjes*!".

Maar, vooralsnog, geen diefstallen meer …

Ida

Het regenseizoen is net over, maar het is nog steeds koud. Ik kan echt niet wachten, nog maar twee weken en dan lekker ZEVEN weken vakantie! We gaan naar de kust voor twee weken, maar verder blijven we thuis ...

Er komt een nieuw meisje in mijn klas uit Japan, en ik heb nu via e-mail contact zodat het geen schok voor haar wordt als ze hier komt. De laatste twee weken heb ik een basketbal- EN een voetbal tournament gewonnen met twee vriendinnen uit Miami, Amerika. Er zou nog een voetbalcompetitie zijn dit weekend, maar de school die het ging organiseren was zo laf dat ze het gewoon hebben afgezegd! Nou, binnenkort (15de) is mijn verjaardag, ik tel de dagen al af. En twee dagen daarvoor is het de wedstrijd Nederland-Spanje van het WK ... die ga ik laat kijken bij een vriendin. Naast Nederland gun ik eigelijk Uruguay wel om te winnen. Of Argentinië natuurlijk. Oh, ik praat te veel over voetbal, dat doen meisjes niet. Ach ja,

who cares, dat krijg je als je heel goed bent (voor 'n meisje) :-). Ik had laatst een Engelse test (dat zou in Nederland taal zijn, hier praten ze Engels) maar onze vervelende leraar geeft nooit hoger dan een vier (uit zeven) dus toen ik en Mia (vriendin) een vier kregen waren we opgelucht, maar onze vriendin Rayyan dacht daar anders over ... Na de les begon ze keihard te schelden, omdat ze een drie had. Maar waar ze stond te schelden was een ander verhaal: net buiten de klas van het schoolhoofd. Die kwam naar buiten en Rayyan rende keihard weg. Ik en Mia hebben tien minuten dubbel gelegen van het lachen ... Nou, dat was volgens mij wel genoeg.

Willem

Kapitein Willem op de Indische Oceaan

Het gaat hier helemaal goed! (Maar het zou nog beter zijn als jullie hier waren). Wij hebben drie heeele schattige hondjes, we hebben een herdershond en twee Tanzaniaanse keffertjes. De herdershond heet Snuf en de andere heten Bronto en Sparks. Op school heb ik nog steeds goede vrienden en ik zit in P5 (groep 7). Het gaat ook helemaal goed met sport, ik doe nu voetbal, tennis, zwemmen en basketbal met mijn vrienden. In mijn vrije tijd doe ik veel huiswerk (niet zo leuk) en lezen.

Op school hebben ze velvet monkeys, het zijn heel brutale apen. Die apen zijn naar onze tuin gekomen en elke keer als ze er zijn in de ochtend gaan de doggies heel hoog springen en onze herdershond probeert zelfs in de boom te klimmen! Helemaal bonkers! De honden doen hetzelfde als er een egel in de tuin rondwaggelt. Dan kunnen ze de halve nacht doorblaffen, want het egeltje durft zich niet te verroeren en de honden prikken zich aan zijn stekels.

Dat is wel even genoeg over de honden.

Elke twee weken doen we een hash, een hash is een 5-8 kilometer loop. Ik vind het altijd fantastisch omdat je door de wildernis, door rivieren en soms ook in de bergen loopt.
In Moshi woont iemand die Simon heet, zijn hobby is bergbeklimmen. Hij kan de Kilimanjaro in 9 uur en 30 minuten beklimmen (dat is zijn record, en misschien ook wel het WERELDrecord, ongelofelijk!). Dus Simon kwam deze keer naar de hash. Je hoort alleen maar een rondje te lopen/ rennen maar deze keer waren ik en mijn Nederlandse vriendje Sil aan het rennen en toen huppelde Simon zo langs ons. Ik en Sil keken naar elkaar en zeiden 'waren we nou vóór hem?' dus we vroegen het hem, en hij zei 'No, it's my **second** round!' We waren helemaal verbaasd!

Doris na een geslaagde 50m freestyle

Doris

Hallo iedereen! Hoe is het daar in Nederland? Hier is het heel leuk. Op zaterdag had ik een veiling van gebruikte spulletjes op school, voor operaties van kinderen met een hazenlip. Wij zijn de Brownies (de padvinders) en moesten helpen.
Een vriend van mij was daar ook en hij was skeelers aan het verkopen voor TSh 70,000, later voor TSh 25,000 en later zei hij tegen mij dat ze voor mij gratis waren. En daarna kreeg ik ook nog eens een paar boekjes. Het was heeeeel leuk. Over 1 of 2 weken begint de zomervakantie. WHAAAOOO!!!!! Ik heb er echt heel veel zin in.

Hugo

Hallo iedereen in Nederland hoe gaat het? Het gaat hier helemaal goed!!!

We hebben drie puppies.
Een heet Sparks en de anderen heten Snuf en Bronto. Snuf is een Herdershond.
En vandaag heeft Snuf de kraan in de tuin aan gedaan met zijn kop, grappig he! De hele tuin was nat.

.

Steven

Steven, op de foto gezet door Ida

Die niet-meer kleine Steven kan nu lezen en begint woordjes te schrijven- en dat in drie talen! Met zijn 4 jaar is hij supersnel. Om hem te citeren: “Je mag me professor noemen”. Samen met zijn vriendinnetje Ella heeft hij elke dag nieuwe projecten zoals glibberige zwarte rupsen verzamelen in potjes, of zwaarden maken van stokken. Toen hij een pot chocopasta zag werd hij helemaal enthousiast: Nut-Ella! Ook heeft hij een reeks prachtige scheldwoorden waaruit hij put: Stinksok! Okselhaar! Blinddoek! Hij lijkt Kapitein Haddock wel. Zo blijft zijn Nederlandse woordenschat in ieder geval heel oorspronkelijk ...

Vicky

En Vicky, de benjamin, alweer drie jaar! “Ik ben drie, dus ik kan zwemmen” (neee!). “Ik ben drie, dus ik kan zelf die stapel borden naar de tafel dragen” (neee!). “Ik ben drie, dus vanaf nu wil ik kwikkies in mijn haren” (in plaats van een krullerige klittenbos: ja!). “Ik ben drie, dus ik ga op de fiets” (Nederlandse genen)....
Zonder een spier te vertrekken schakelt ze van taal naar taal. Ze kan ook met rollende ogen, hoog opgetrokken wenkbrauwen en armpjes over elkaar geslagen naar haar broers en zussen staan luisteren: Dûh!

Vicky is in februari geopereerd aan haar neus- en keelamandelen. Het is gedaan in KCMC, maar wel door 3 KNO-artsen uit ons eigen Radboud, die in het ziekenhuis waren om de KNO-opleiding op KCMC te ondersteunen. We zijn Niels, Arthur en Richard erg dankbaar dat ze Vicky nog even het OK-programma in hebben gesmokkeld. En Vicky is stukken fitter geworden door een betere nachtrust!

Vicky op Ida's rug voor ons huis

Marco

Als ik dit schrijf kom ik net uit een middagdurende trainingssessie voor een nieuwe trial die dit jaar gaat beginnen. Bijzonder want het is onze eerste “Phase 3 trial”, waarin een middel dat in een “Phase 2 trial” bij een beperkt aantal patiënten (100-300) heeft laten zien dat het mogelijk werkzaam is, bij een grote groep patiënten wordt toegepast. Als uit deze trial de werkzaamheid en veiligheid blijken, dan is de weg vrij voor het op de markt brengen van het middel. Dat zou groot nieuws zijn, want het middel waarom het gaat is op dit moment de enige kandidaat tegen medicijnresistente tuberculose. Zover is het echter nog lang niet: de 1500 patiënten (die je vooraleerst moet rekruteren) worden na een behandeling van een half jaar eerst 24 maanden gevolgd om vast te stellen dat er geen terugval of bijwerkingen optreden. Een medicijn is er dus pas op zijn allervroegst in 2017.

Voor deze TB-trial wordt het datamanagement gedaan in de VS en is mijn rol slechts *local troubleshooter*. Voor andere aankomende trials sta ik voor grotere uitdagingen. Een malariaonderzoek in het afgelegen westen van Tanzania kampt met gebrekkige internetdekking en stroomaanvoer, wat betekent dat we ons moeten voorbereiden op een 'papieren noodscenario'. Voor een internationale TB-trial moeten onze systemen via internet continu bereikbaar zijn voor teams in Tanzania, Mozambique, Malawi en Schotland. Ik bouw nu een oplossing die bij uitval van de internetkabel (aan de orde van de dag!) vanzelf overschakelt naar een 3G-verbinding via twee

Collega's Sonda en Happiness bij de MiSeq

mobiele telecomproviders die weer elkaars 'fail-over' zijn.

Mijn grootste uitdaging sinds de laatste Fidesco nieuwsbrief is zonder twijfel geweest om mijn kennis van moleculaire biologie op acceptabel peil te krijgen. Een hele klus voor iemand die biologie en scheikunde op zijn middelbare school liet vallen, en nu van het diepe eind in de bioinformatica moet duiken. Zoals ik vorige keer schreef zijn twee collega's bij KCRI begonnen aan hun proefschrift in genomics. Sinds kort vormen wij drieën de unit “Bioinformatics” van KCRI, en gaan ons richten op “whole genome sequencing” van (vooral) bacterieel DNA.

Whole genome sequencing (WGS) onderscheidt zich van 'klassiek' DNA-onderzoek in dat niet gezocht wordt naar specifieke markers op het genoom, maar dat het volledige genoom van het organisme wordt 'uitgelezen'. Dit opent ongekend veel nieuwe mogelijkheden, zowel voor onderzoek (bijvoorbeeld het kunnen traceren van een uitbraak naar zijn bron), als voor diagnose en behandeling, omdat niet alleen de aard maar ook de exacte identiteit van een infectie kan worden vastgesteld, waardoor deze veel effectiever kan worden behandeld. Een belangrijk deel van ons werk zal gericht zijn op het identificeren van medicijnresistente infecties.

WGS heeft een zware IT-component. Het gaat om grote datasets en intensief rekenwerk: zoeken naar patronen in miljoenenlange reeksen A, C, T en G's, de letters die staan voor de vier nucleotiden waaruit DNA is opgebouwd.
De gene sequencer – een genereuze donatie van de Deense Technische Universiteit Kopenhagen, en bij ons weten de eerste WGS op het Afrikaanse continent – is net aangekomen in een mysterieuze kist. We kunnen niet wachten om te beginnen!

Ik heb vaak het gevoel dat ik niet genoeg tijd overhoud om hier alles te doen wat ik zou willen doen (laat staan tijd overhouden voor mezelf), maar maak desondanks graag ruimte voor een nieuw groot project: ISM-UWC!
Al op de eerste dag dat Marieke en ik ISM zagen, vonden we dat de school een United World College zou moeten zijn. De school is de oudste IB-school in Afrika (1971), en telt leerlingen uit 40 landen.

Nadat in mei zes studenten van UWC Maastricht een verpletterende indruk maakten op de ISM Board, ben ik gevraagd om op de "strategiedagen" mee te denken over de toekomst van de school. Onder de 35 aanwezigen uit alle gelederen was een breed draagvlak voor mijn visie van een school met meer verbindingen met de locale gemeenschap, én een school die – in een toenemend conflictueuze regio – een baken wordt van interetnisch, interreligieus onderwijs.

De UWC-beweging richt zich al 50 jaar op het kweken van internationaal begrip, als voorwaarde voor vreedzaam samenleven. Om te speken met de woorden van een van de oprichters, nobelprijswinnaar Lester B. Pearson: *"Hoe kan er vrede zijn als mensen elkaar niet begrijpen, en hoe kunnen mensen elkaar begrijpen als ze elkaar niet kennen?"*

Een cruciale voorwaarde van de UWC-beweging is dat iedere leerling die voldoet aan de academische eisen de kans moet hebben om naar een UWC te gaan. Toelating mag niet afhankelijk zijn van bijvoorbeeld herkomst, overtuiging of sociaal-economische status.

Selectie vindt plaats op basis van vaardigheid alleen, en iedere leerling krijgt een volledige beurs.

In dit laatste zal ook de grote uitdaging liggen voor het "UWC of the Kilimanjaro". De UWC-beweging verwacht van ieder College dat het zo'n 30% van zijn leerlingen betrekt *en financiert* uit het eigen land of de omliggende regio. ISM heeft weliswaar enkele beurzen voor Tanzaniaanse leerlingen, maar het zal heel veel inspanning kosten om dit op te schalen naar tientallen.

Het is onze ambitie om met nadruk leerlingen te werven uit huidige en recente conflictgebieden in de regio. De CAR, DRC, Zuid-Soedan, Rwanda, … een lijst die wellicht nooit leeg zal raken. Maar zoals bijvoorbeeld het UWC in Mostar heeft laten zien: onderwijs staat aan de voet van verandering.

Waarom sturen wij jullie deze nieuwsbrief?
Natuurlijk om jullie op de hoogte te houden van onze activiteiten!
Met nu 2 jaar ervaring hebben we het bewijs dat we dit
zonder jullie financiële steun NOOIT hadden kunnen waarmaken.
Eigenlijk doen we dit dus met z'n allen!

Dankzij jullie giften aan FIDESCO zullen wij dit blijven doen.
Een donatie o.v.v. "Tanzania" komt ons project regelrecht ten goede.
Er blijft *niets* aan de strijkstok hangen, behalve dan de kosten
voor de postzegel op deze nieuwsbrief!

FIDESCO

FIDESCO is een internationale katholieke NGO (niet-gouvernementele organisatie) die zich al meer dan 30 jaar succesvol richt op kleinschalige uitzendingen. FIDESCO zendt vrijwilligers uit om hun professionele kwaliteiten in te zetten voor mensen die het echt nodig hebben. De uitzendingen duren een tot drie jaar. Je kunt tevoren een training volgen en tijdens de uitzending begeleid worden vanuit Europa. Voor informatie bel 0252-220807 of stuur een e-mail naar info@fidesco.nl
FIDESCO is een ANBI. Donaties zijn fiscaal aftrekbaar.

We vragen jou vriendelijk om een bijdrage om ons project gaande te houden. Dat kan op deze drie manieren:

1. Een storting op rekening NL53 ABNA 0566 0142 97 van Stichting FIDESCO Nederland in Venlo o.v.v. "Tanzania"
2. Betaling via iDeal® op *www.fidesco.nl*
3. Machtiging via de bijgesloten antwoordcoupon

Als tegenprestatie houden wij een blog bij op www.zwets.com, en landt deze viermaandelijkse nieuwsbrief uit Tanzania in jouw brievenbus. De nieuwsbrieven die we sinds onze aankomst hebben geschreven vind je ook terug op de site.

Marco van Zwetselaar en Marieke Dekker,
Marek, Ida, Willem, Doris, Hugo, Steven, Vicky
Adres : Dr. Marieke Dekker,
c/o International Collaboration Office,
KCMC, P.O. Box 3010, Moshi, Kilimanjaro, Tanzania
zwets@zwets.com | marieke@zwets.com
Tel. +255-782-334124 (Marco) | +255-784-669314 (Marieke)

FIDESCO